

FLAMMAN

Klassres dig min vän

Skapad 05.12.12

Det är i förorterna som det händer.

”**Vem vågar bråka med er**, ni är ju latinos och har kamphundar” sade en man till två killar på en fest. Några minuter senare deklarerade samme man att han hatade somalier för att de inte jobbade utan bara hängde i förortscentrum. Han hade dock inte spenderat särskilt mycket tid där själv, för att få belägg för den uppfattningen.

Den resa han skulle behöva göra från sitt eget område, med stora villor och äppelträd, till den förort han pratade om för att se om hans föreställning verkligen var riktig, den hade han aldrig gjort. Han var en rädd och sorglig figur. I det är han långt ifrån ensam, tyvärr.

Jag är uppvuxen i Jakobsberg, en av Stockholms många förorter. Jakobsberg byggdes i mitten av 1900-talet och Järfälla var länge Sveriges mest barnrika kommun.

Min pappa växte upp i Jakobsberg. Min farfar, som var en av de många arbetare som flyttade till ”Jakan” för att jobben fanns runt Stockholm, bodde där tills han dog. Själv spenderade jag mina första arton år där. Mina rötter finns i förorten och jag har alltid varit stolt över att ha fått växa upp där. Jag bor fortfarande i förort – även om jag nu bytt till andra sidan stan.

Däremot har jag aldrig känt igen mig i den uppmålade generella bilden av förorten. För mig är förorterna de vackraste delarna av stan. De är kulturella smältdeglar, rytmiska och färgstarka andningshål i ett grått samhälle. Här finns den absolut största delen av storstadsbefolkningen, det mesta av organisationslivet och idrottsföreningarna. Här drogs de första beatsen i den svenska hiphopen.

Ändå dras förorterna med ett oförtjänt skamfilat rykte och förknippas inte sällan med arbetslöshet och social lågstatus.

Det är den bilden som lägger grunden för rädslan.

Den rädsla ur vilken hatet växer fram.

I dag görs ROT-avdragen för lyxbadruksrenoveringar i Danderyd, RUT-avdrag för barnkalas i Djursholm och nu också avdrag för inhyrda bartenders på hemmafesten i Äppelviken. Det enda som rustas upp är de stora villorna.

Miljonprogrammen blir, mer än tidigare, placerade i periferin när gemensamma resurser ska fördelas för att rusta upp stan. De stora bostadshusen förfaller sakta och kännbart, och skolor får stänga då de konkurreras ut av ekonomiskt kortsiktiga privata alternativ som känns hetare för att de erbjuder surfplattor till eleverna istället för lärarledda lektioner. Fritidsgårdar är ett avlägset minne; ungdomarna hänvisas till gatorna. Missnöjet med den samhällsstandard och den uppenbara men samtidigt osynliga skiljelinje som går någonstans mellan lyxvillorna och flerbostadshusen i orten bredvid växer.

Klyftorna växer.

Avstånden växer.

Avståndstagandet växer.

I veckan körde Sveriges Radio Metropol igång sin kampanj ”Hur känns det” som belyser vardagsrasism. Historierna som hittills strömmat in är många, tunga och gripande. De vittnar om ett samhälle där tolerans existerar endast i teorin och tolerans i praktiken inte existerar alls. Många vittnar om frustrationen i att aldrig kunna göra något åt att det finns förutbestämda skillnader mellan människor. Det ligger mycket i den frustrationen, inte bara i fråga om renodlad vardagsrasism. Det finns i samhället idag en inbyggd skiljelinje mellan människor. Man föds in i en samhällsstatus. Man blir bedömd efter densamma.

Men det känns också som om förorterna börjar vakna. Kampanjen mot en utförsäljning av Alby, söder om Stockholm, är ett exempel på lokal kamp, initierad av dem som bor där. De ihärdiga protesterna mot nedläggningen av medborgarhuset Husby Träff är ett annat. Demonstrationen i min egen skola mot att

fritidsgården skulle slopas, när jag gick i sjuan är ett tredje. Det finns hur många exempel som helst. Men de flesta bottnar i att folk är trötta på att bli missunnade. Att man inte accepterar att bli överkörda. Den folkliga kampen är en nödvändig kamp som på många håll ännu bara finns på idéstadiet. Men i den kampen måste alla delta och alla som jobbar fackligt och politiskt, eller som bara tror på och vill ha ett bättre samhälle utan osynliga gränsdragningar mellan folk och folk uppmuntra och stödja.

Den sorgliga hatiska figuren jag berättade om i början av den här krönikan får här representera konsekvensen av den rädsla och den okunnighet som drar dessa gränser i vårt samhälle. Men han får aldrig representera flertalet.

Den riktiga politiska grogrunden finns i förorterna. Och där finns ju oftast också flertalet – vi. Vi som tillsammans klassreser oss säger ifrån. Vi som idag får känna av gränserna, men inte drar dem själva.

Fakta

Jenny Bengtsson

Källa till webbadress: <http://www.flamman.se/klassres-dig-min-van>